

Sygn. akt IV C 500/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Karol Smaga

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Marzena Grajek

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa C. N.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od C. N. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 25.017 (dwadzieścia pięć tysięcy siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. przyznaje radcy prawnemu M. K. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 20.418 (dwadzieścia tysięcy czterysta osiemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sygn. akt IV C 500/19

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 23 listopada 2016 roku skierowanym przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., powód C. N. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 7.212.229,26 złotych 3wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez radcę prawnego W. L. (pełnomocnictwo, k. 49), wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 stycznia 2008 roku pomiędzy C. N. a (...) Bank Spółką Akcyjną w W. została zawarta umowa kredytu hipotecznego numer (...) indeksowanego do CHF. Na mocy tej umowy bank udzielił kredytobiorcy kredytu w kwocie 3.200.000 złotych. Okres kredytowania ustalono na 360 miesięcy. Wyplata kredytu miała być realizowana transzach. Oprocentowanie kredytu było zmienne, i składało się na nie stawka 3M LIBOR dla CHF oraz marża w wysokości 3,85%. Po ustanowieniu docelowego zabezpieczenia spłaty kredytu w postaci prawomocnego wpisu hipoteki marża miała wynosić 2,85%. Częścią umowy były ponadto regulamin i oświadczenia. Metodę i terminy ustalania kursu wymiany walut(na podstawie którego miały być wyliczane raty i bieżące saldo zadłużenia) oraz warunki aktualizacji określał regulamin (umowa – k. 4-8).

W aneksie do ww. umowy z dnia 17 grudnia 2009 roku strony oświadczyły, że na dzień sporządzenia aneksu saldo zadłużenia kredytu wyrażone w walucie CHF wynosi 1.466.518,28 oraz mieniły rodzaj kredytu indeksowanego do waluty CHF na kredyt walutowy CHF, zachowując saldo kredytu ustalone na dzień sporządzenia aneksu. Został jednocześnie otworzony rachunek kredytu w walucie CHF. Ustalono, że spłata wszelkich zobowiązań z tytułu niniejszej umowy dokonywana będzie w walucie CHF z rachunku kredytu. W celu dokonania spłaty kredytu kredytobiorca powinien zapewnić odpowiednią ilość środków na rachunku w PLN. W Dniu zapadalności raty bank zarachuje środki znajdujące się na rachunku PLN na spłatę kredytu, stosując do wyliczenia należnej raty wyrażonej w CHF średni kurs NBP z godziny 12.00 z dnia wymagalności, w taki sposób, że środki znajdujące się na rachunku w PLN po przeliczeniu na CHF bank przeleje na rachunku kredytu w CHF. Obniżono również marżę do 2,6% (aneks – k. 9-10).

Przy zawarciu i podpisaniu umowy i podpisaniu aneksu C. N. podpisał oświadczenie o zapoznaniu się z informacjami dotyczącymi ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej oraz, że zapoznał się z modelową sytuacją dotyczącą kredytu w kwocie 200.000 złotych denominowanego do CHF, udzielonego na 30 lat i spłacanego w ratach równych, przy czym wyjściowy kurs CHF wynosił 2,5 złotego (oświadczenia – k. 57-60).

W dniu 5 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt II Nc 25/13 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał C. N. zapłatę na rzecz (...) Bank kwoty 9.942.537,70 złotych wraz z umownymi odsetkami wynoszącymi czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego od kwoty 7.260.154,11 złotych od dnia 16 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty. Nakaz ten uprawomocnił się (nakaz – k. 107).

Postanowieniem z dnia 10 maja 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi nadał ww. nakazowi klauzulę wykonalności (postanowienie – k. 108).

W oparciu o ten tytuł bank wszczął egzekucję (zawiadomienie – k. 36).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy, a w szczególności na podstawie dokumentów wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia.

Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd pominął dowód z przesłuchania stron w związku z nieusprawiedliwionym niestawiennictwem powoda.

Sąd pominął dowód z opinii biegłego z zakresu bankowości i finansów oraz dokumentów wskazanych w punkcie 5 pisma z dnia 13 września 2019 roku, gdyż nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Podnieść bowiem należy, że aktualne zobowiązanie powoda wynikające z przedmiotowej umowy kredytowej jest znane i wynika z prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 5 marca 2013 roku. Ewentualne kwestie dotyczące nieważności umowy, abuzywności postanowień umownych, błędnego rozliczenia wpłat dokonywanych przez powoda, powód mógł podnosić tylko i wyłącznie w sprawie, w której został wydany nakaz zapłaty, wnosząc od niego zarzuty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W uzasadnieniu swego żądania, powód wskazywał, iż wskutek zastosowania przez bank klauzul niedozwolonych w umowie oraz nakłonienia go do podpisania aneksu bez wyjaśnienia powodów zawarcia aneksu i konsekwencji jego zawarcia poniósł szkodę, którą określił na kwotę wynikającą z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 5 marca 2013 roku.

Podstawę prawną żądania powoda stanowi art. 415 kc. Zgodnie jego treścią kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej są:

1. zaistnienie szkody;

2. wystąpienie faktu, za który ustawa czyni odpowiedzialnym określony podmiot, czyli czynu niedozwolonego;
3. związek przyczynowy między czynem niedozwolonym a szkodą w tej części, iż szkoda jest jego zwykłym następstwem.

Wina stanowi zasadę ogólną odpowiedzialności ex delicto. Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia winy, nie ma też niestety zgodności w literaturze przedmiotu co do tego, w jaki sposób określić znaczenie tego pojęcia. Doktryna polska stoi w większości na stanowisku, iż wina łączy się z koniecznym wystąpieniem dwóch jej elementów: obiektywnego, czyli bezprawności zachowania i subiektywnego, zakładającego podstawy do postawienia zarzutu z punktu widzenia powinności i możliwości przewidywania szkody oraz przeciwdziałania jej wystąpieniu, co określić można, jako subiektywno-obiektywną teorię winy. Wina sprowadza się do możliwości postawienia zarzutu w oparciu o ocenę stanu psychicznego sprawcy i istniejącą norm, co uzależnione jest od istnienia czterech przesłanek: 1) bezprawności zachowania, 2) złego zamiaru (świadomość lub chęć wyrządzenia szkody) lub niedbalstwa (nie dołożenie należytej staranności, jaka jest w danych okolicznościach wymagana dla właściwego zachowania), 3) poczytalności sprawcy oraz 4) ukończenia przez niego trzynastego roku życia. Przypisanie winy sprawcy szkody sprowadza się do ujemnej oceny czyjegoś działania lub zaniechania, przy czym dla formułowania takiej oceny i postawienia zarzutu winy konieczne jest, aby czyn był bezprawny. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, iż dopiero czyn bezprawny może być oceniany w kategoriach czynu zawinionego w rozumieniu art. 415 kc (P. Machnikowski, [w:] System prawa prywatnego, t. 6, s. 404, Z. Radwański, Zobowiązania, s. 170, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2008 r., II CSK 4/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 1997 r., I PKN 352/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2001 r., I PKN 361/00).

W ocenie Sądu powód nie wykazał zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

W toku niniejszego procesu powód powołuje się na zastosowanie przez powoda klauzul niedozwolonych, którą to okoliczność pozwany kwestionował. Powyższe klauzule miały znajdować się w regulaminie kredytowym, którego jednak powód nie złożył. Nie sposób zatem ustalić jest treści tych klauzul, a tym samym ocenić zasadność stanowiska powoda. W toku procesu powód przedstawiał szereg twierdzeń dotyczących nieprawidłowego działania banku zarówno przy zawarciu umowy, jak i przy zawarciu aneksu, w tym nie poinformowania go o ryzyku walutowym, mechanizmach ustalania kursu waluty obcej, przyczynach i konsekwencjach zawarcia aneksu. Celem wykazania tych okoliczności złożył wnioski o swoje przesłuchanie. W związku z tym został wezwany na rozprawę celem przesłuchania, jednak nie stawiał się bez usprawiedliwienia, dlatego Sąd pominął dowód z jego przesłuchania. Konsekwencją powyższego jest przyjęcie, że powód nie wykazał ww. okoliczności, a tym samym zaistnienia czynu niedozwolonego i zawinionego zachowania pozwanego.

Nadto nie ma mowy, aby zachowania banku, na które powołuje się powód były bezprawne. Zarówno umowa, jak i aneks do umowy były przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie II Nc 25/13. Sąd ten wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, nadał temu orzeczeniu klauzulę wykonalności. W oparciu o ten tytuł wykonawczy bank prowadzi egzekucję, z czego powód wywodzi szkodę. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, by pozwany działał w tym zakresie nielegalnie.

I wreszcie wskazać należy, że powód nie wykazał wysokości szkody i związku przyczynowego. Powód w niniejszym procesie utożsamia szkodę z kwotą zasądzoną w nakazie zapłaty. Zdaniem Sądu pomiędzy zarzucanymi pozwanemu zachowaniami, a tak rozumianą szkodą nie występuje związek przyczynowy. Wskutek wydania nakazu zapłaty, a tym samym zbadaniu przez Sąd zawartej pomiędzy stronami umowy i aneksu, nastąpiło przerwanie więzi pomiędzy zachowaniem pozwanego i szkodą. Szkodą pozostającą w związku przyczynowym mogły być co najwyżej uiszczone przez powoda raty kredytowe w zakresie różnicy pomiędzy tą ratą, a ratą, którą by powód miał uiszczać gdyby nie istnienie abuzywnych postanowień umownych. Żaden z wniosków dowodowych powoda nie zmierzał w tym kierunku.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc. W niniejszej sprawie Sąd w całości oddalił powództwo. Dlatego też to powód jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, w związku z tym obowiązany jest zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem wniosek taki został zgłoszony w odpowiedzi na pozew. W skład kosztów należnych pozwanej weszły: wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 25.000 złotych (§ 2 punkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych (punkt II wyroku).

Zgodnie z przepisem art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych koszty pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ponosi Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli przepis szczególny tak stanowi. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu opłatę ustala się w wysokości określonej w rozdziałach 2-4, przy czym nie może ona przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług (§ 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia). W niniejszym wypadku opłata wynosiła 16.600 złotych (§ 8 pkt 9 powołanego rozporządzenia), a po podważeniu o podatek VAT 20.418 złotych.